

Kunst & Cultuur Toneel: The Omen

Wondermeisjes

The Omen gaat niet alleen over anorexia, de makers en acteurs hebben er zelf mee te maken. Wat weigeren meisjes als ze voedsel weigeren? is de centrale vraag van de voorstelling.

Colet van der Ven

13 maart 2024 – verschenen in [nr. 11](#)

Vlnr: Ankie, Nicky, Esmee, Sanne, Esqua, Alysha, Bo en Diantha
in *The Omen*

© Kamerich & Budwilowitz

Acht jonge vrouwen staan roerloos op tafels en stoelen in de ruimte van het universiteitsgebouw in Amsterdam. Dan klinkt het in koor:

*Wij zijn de dochters van de hongerkunstenaresen.
De vastende, heilige mystica's.
De wondermeisjes die zonder voedsel konden en tentoon werden gesteld
De vrouwen die zo mager waren dat ze als heksen werden verbrand
De hysterica's van Freud.
De pathologische anorexiëten uit de DSM, het handboek van psychiaters.
Wij worden gezien, al eeuwenlang, als irrationele, gemankeerde, met het lichaam
geobsedeerde, wilsonbekwame meisjes die tegen zichzelf in bescherming genomen
dienen te worden.
Wij zijn er.*

Vandaag is de tweede repetitie van het stuk *The Omen* van gelauwerd theatermaker Alexandra Broeder over het vraagstuk van anorexia. De speelsters hadden of hebben een eetstoornis. Voor het script putte Broeder uit de gesprekken met hen, uit haar persoonlijke geschiedenis en die van ervaringsdeskundige zorgertheicus Heleen Wesselius die ook op het toneel staat, net als zichzelf.

Het check-in-rondje om te peilen hoe iedereen erbij zit, is net achter de rug. Ankie heeft het vrijkaartje voor de voorstelling nog niet weggegeven. 'Wie ben ik om deze ruimte in te nemen?' Ook Bo vindt het lastig om mensen voor de voorstelling uit te nodigen. 'Er speelt schaamte mee. Anorexia is toch een precair onderwerp.' Esqua maakt zich zorgen over terugslag. Ze heeft veel aan haar hoofd, maar kijkt desondanks uit naar de voorstelling. 'Over het echte verhaal achter de eetstoornis voel ik geen schaamte.'

Alexandra Broeder is artistiek leider van Tijd van de Wolf, een theatercollectief dat voorstellingen maakt op het snijvlak van kunst en psychiatrie. Zij heeft haar sporen verdiend in het werken met kwetsbare kinderen en jongeren. 'Zij geven me toegang tot mijn onderbewustzijn en fantasie', vertelt Broeder. 'In eerdere voorstellingen hadden kinderen een horrorachtige aanwezigheid. Ze gedroegen zich niet naar het beeld dat wij volwassenen van ze hebben. Nu doe ik hetzelfde met jongeren met een psychische kwetsbaarheid. Zij functioneren als mysterieuze gidsen die de bezoeker in contact brengen met zijn of haar eigen duistere kanten.'

In *The Tree* stonden zes meisjes uit een psychiatrische kliniek centraal, in *The Gift* (door *Het Parool* uitgeroepen tot de beste voorstelling van 2022) hield de 22-jarige Anouk van Kampen een monoloog over haar doodsverlangen, en nu is er dus *The Omen*, met als centrale vraag: wat weigeren meisjes als zij voedsel weigeren?

'Tijdens corona ontwikkelden steeds meer jongeren anorexia, en ook op steeds jongere leeftijd', vertelt Broeder. 'Als oorzaken werden genoemd enerzijds het intensieve gebruik van sociale media en anderzijds het isolement waarin ze terecht kwamen. Ik geloof zeker dat het daarmee te maken had, maar legde corona misschien ook nog iets anders bloot? Zegt de toename van anorexia iets over onze samenleving? Is het een teken? Vorig jaar had ik een droom van allemaal vrouwen in dwangbuizen in de tuin van een gesticht. Ze gedroegen zich als gekken maar provoceerden ook. Zeiden: "Kijk wat met ons gedaan is. Jij moet ons een stem geven."'

Heleen Wesselius en Alexandra Broeder bieden in de voorstelling het overkoepelende perspectief voor *The Omen*. Wesselius belicht anorexia als een reactie op een patriarchale samenleving; Broeders verhaal gaat meer over haar persoonlijke zoektocht. De tekst die de meisjes uitspreken, is gebaseerd op de thema's die uit de gesprekken met hen naar voren kwamen: de moeite om ruimte in te nemen, de angst om te leven, de zoektocht naar veiligheid. De mythe van Persephone loopt als een poëtische rode draad door de

voorstelling. ‘Ik heb voor dat verhaal gekozen’, zegt ze, ‘omdat het beeld van verdwijnen en verschijnen, van reizen tussen onder- en bovenwereld, tussen licht en duister, goed aansluit bij de ervaring van de speelsters. Ze ervaren twee werelden, de “echte” en die van anorexia. En ze ervaren dwang van twee kanten – zowel de eetstoornis trekt aan hen als de omgeving – terwijl het juist autonomie is waarnaar ze op zoek zijn. Samen personifiëren ze Persephone.’

Ik ben Persephone.

Toen ik 21 was – 17,14,14,13,15,14,15 – werd ik meegetrokken met een dwingende kracht naar een wereld onder deze wereld.

Persephone, de dochter van Demeter en oppergod Zeus, wordt door Hades ontvoerd naar het dodenrijk. Persephone weigert te eten zolang ze in de onderwereld verblijft. Als Zeus de radeloosheid van Demeter ziet, vraagt hij Hades haar terug te laten keren naar haar moeder. Hades stemt in, maar op zijn verzoek eet Persephone nog één maaltijd bestaande uit zes granaatappelpitjes. Wie eenmaal iets heeft gegeten in de onderwereld kan zich er niet meer van losmaken. Voor elke granaatappelpit moet Persephone jaarlijks een maand in het dodenrijk doorbrengen. In de lente gaat ze naar de bovenwereld om in het najaar terug te keren naar Hades.

Koor: Toen ik verdween was ik nog een meisje. Een meisje een meisje een meisje.

‘Waarom zijn het vooral meisjes en jonge vrouwen die anorexia ontwikkelen? Die naar een manier zoeken om met het leven om te gaan door eten te weigeren? Het heeft met een vrouwbeeld te maken waar je in moet maar niet in wil: een beeld van niet te veel ruimte innemen’, zegt Broeder. ‘Maar ook met een neoliberale systeem waarin alles maakbaar en meetbaar moet zijn. Met een patriarchale samenleving waarin het vrouwelijke perspectief vaak ontbreekt. En eenmaal ziek, met een zorgsysteem waarin opnieuw het vrouwelijke perspectief ontbreekt. Behandelingen zijn door mannen ontwikkeld, alles is opgeknipt in stukjes, er worden weinig dwarsverbanden gelegd. Het is vooral symptoombestrijding. Het probleem ligt bij het individu, terwijl ik denk dat vrouwen met anorexia reageren op een familiesysteem of een collectief systeem.’

Bij haarzelf begon anorexia te spelen op haar elfde, vertelt Broeder. ‘Ik heb mijn vader nooit gekend. Ik herinner me dat ik naar school jogde met naast mij mijn beste vriendin op de fiets, en ik tegen haar zei: “Ik ben aan het afvallen, want als ik mijn vader ooit ontmoet, dan moet ik wel dun zijn.” Ik had nog geen anorexia, maar blijkbaar al wel de koppeling gemaakt tussen uiterlijk en acceptatie. Ik heb lang geklooid met eten, was soms te zwaar, dan weer aan de dunne kant. Daarnaast speelde de symbiotische dynamiek met mijn moeder een rol. Ik worstelde met schuld en verantwoordelijkheid. Zij stond er alleen voor in de opvoeding en haar trauma werkte in mij door.’

Broeders probleem werd lange tijd bestempeld als een eetstoornis NAO – niet anders omschreven. ‘Pas toen ik eind twintig was, heb ik een diepe anorectische periode gehad. Ik was bezig met een nachtvoorstelling op Oerol. Had net een prijs gekregen, voelde de druk om te presteren, maar kon niet tegen het omdraaien van het dag- en nachtritme. Ik verloor de grip op mezelf en ben opgehouden met eten om mezelf staande te houden. Ik zocht wel hulp, maar begon dan toch stiekem weer met afvallen. Op een gegeven moment bleef de menstruatie uit en viel ik regelmatig flauw. Ik had dan wel het lichaam dat ik wilde, maar ik kon helemaal niet meer leven. Toen dacht ik: dit loopt uit de hand. Ik heb me aangemeld voor behandeling. Dat is goed gegaan, maar ik denk dat ik pas sinds een jaar of vier echt helemaal verlost ben van de laatste restjes eetstoornis.’

*Eindelijk was ik mijn echte zelf.
Mijn leven overzichtelijk.
Mijn lichaam van mij.
Het lichaam van een meisje.
Aseksueel en onvruchtbaar.*

‘Wat ik herken in de verhalen van de speelsters is de angst om te leven, volwassen te worden. Mijn eigen seksualiteit vond ik lange tijd lastig. Het leven overspoelde me vaak en dit was mijn manier om daarmee om te gaan.’

Sanne en Alysha
© Kamerich & Budwilowitz

Ethicus Heleen Wesselius schreef aan de Universiteit voor Humanistiek haar afstudeerscriptie onder de titel *De bestaansstrijd van het meisje met anorexia*. ‘De jongeren die ik sprak’, zegt ze, ‘raakten regelmatig verstrikt in hun verzet. Binnen de kliniek werkte dat vaak als een boemerang. Dat verzet verstikte hen verder in destructieve patronen en een gewelddadige en instrumentele benadering van hun lichaam. De onderliggende behoeften aan zowel autonomie als verbinding raken dan uit het zicht, en de strijd treedt op de voorgrond.’

Diantha beschrijft dat als volgt in de voorstelling:

*Zes eetmomenten per dag.
Doe je daar te lang over?
Dan krijg je drinkvoeding.
Lukt dat ook niet?*

Gedwongen een sonde door je neus, misschien wel zes keer per dag. De wc is een uur dicht na ieder eetmoment.

Moet je toch naar het toilet?

Dan gaat de verpleegkundige mee om te luisteren, en moet je zingen, terwijl je op de wc zit, zodat ze zeker weten dat je niet overgeeft.

0,5 tot 1,5 kg per week aankomen.

Geen kauwgom, geen koffie, geen kaneel.

De ramen mogen niet open, 's nachts ook niet.

En de verwarming moet aan, op 5.

Eetmomenten mogen niet worden ingehaald.

De consequenties van het missen van eetmomenten kunnen zijn: ontzeggen van bezoek.

Afnemen van spullen.

Zonder overleg ophogen van de eetlijst. Een dubbele hoeveelheid calorieën geven in sondevoeding.

Je doorsturen naar een andere afdeling.

Niet naar huis of school mogen.

Afgezonderd worden van de groep.

Geïsoleerd of gefixeerd worden.

Of voor de groep op een vernederende manier worden aangesproken.

‘Het probleem is niet opgelost als een jongere weer eet en op gewicht is, en dan terugkeert in een systeem dat niet veranderd is’, zegt Broeder. ‘We moeten hardop de vraag durven stellen: in hoeverre is onze huidige samenleving ziekmakend? Het is belangrijk dat we meer ruimte maken voor de gevoeligheid, de eigen kracht van meisjes en vrouwen. Zodat die niet naar binnen slaat en destructief wordt. De jongeren in deze voorstelling zeggen dat het hun helpt om hun verhaal in een breder perspectief te plaatsen. Het lost de eetstoornis niet meteen op, maar geeft hun het gevoel dat ze niet in hun eentje verantwoordelijk zijn voor het probleem waar ze mee worstelen. Familietherapeut Kitlyn Tjin a Djie stelt dat deze jongeren zuurstof blazen in vastgelopen systemen.’

Broeder gelooft wel dat jongeren met anorexia behandeld moeten worden, maar anders. ‘Het belangrijkste is dat de ander je met echte nieuwsgierigheid tegemoet treedt. Minder symptoomgericht. Niet met protocollen en richtlijnen, maar met vragen: wat is jouw verhaal? Waarom doe je dit?’

Het is de avond van de première. Regieassistent Nikita Oldert houdt een oogje in het zeil, zoals ze dat de hele repetitieperiode heeft gedaan. Zijn de deelnemers gespannen? Voelen ze zich veilig? Geeft hier een aai, daar een hug. Het publiek stroomt de zaal in, waar een mysterieus toneelbeeld van de hand van Sacha Zwijs hun wacht. De jongeren vormen tegen een decor van planeten en rode pijnboomfitjes een altaar. Grote gewaden van huiselijke stoffen en aan elkaar genaaide legerjassen bedekken hun lichamen. Niet omdat die niet gezien zouden mogen worden, maar omdat die altijd al onderwerp van gesprek zijn. Een zwarte spiegelvloer verbeeldt de onderwereld. Op het toneel op stokken de koppen van een haan, een zwijn, een hert en een paard: symbolen die geassocieerd worden met Persephone.

‘De speelsters ervaren twee werelden, de “echte” en die van anorexia. En ze ervaren dwang van twee kanten’

Zacht schemerig podiumlicht gaat aan en er klinken meditatieve klanken – een compositie van Roald van Oosten – en de zang van Nicky. Het publiek luistert ademloos, de hele voorstelling lang tot het voor de laatste keer in koor klinkt: ‘Ik ben Persephone’, gevolgd door: ‘Ik ben Nicky, Ankie, Esmee, Sanne, Esqua, Bo, Alysha, Diantha.’

Ankie (2001)

Het meest herkenbaar in het stuk vind ik de vraag wat erger is: mee naar de bovenwereld worden genomen, of naar de onderwereld. Soms voelt het alsof de eetstoornis me een kant op trekt die ik niet uit wil, maar soms ook mijn omgeving. Ik wil zelf de beslissing kunnen nemen.

Na de middelbare school ging ik voor een tussenjaar met een vriendin naar Australië. Daar heb ik heel veel gedronken. Als gevolg daarvan kreeg ik verschillende black-outs en gebeurden er een paar nare dingen. Toen ik terug was, realiseerde ik me dat ik de controle over mezelf was kwijtgeraakt. Dat kwam binnen als een mokerslag. Ook was ik door dat drinken aangekomen. Ik begon te lijnen en dat nam langzaam maar zeker extremere vormen aan. Mensen hadden heel lang niet door dat ik een probleem had. Ik deed alsof ik normaal at, maar liep of sportte urenlang om calorieën te verbranden. Of ik kocht eten en gooide de helft weg terwijl ik deed alsof ik alles had opgegeten. Ik sprak er met niemand over, deels uit schaamte. Als mensen al iets meenden op te merken, ontkende ik of reageerde ik boos.

Op een gegeven moment werd ik niet meer ongesteld. Ik was daar stiekem best trots op. Ik wilde een meisje blijven, me verre houden van seksualiteit, niet volwassen worden. Maar toen ik mijn beste vriendin vertelde over het uitblijven van mijn menstruatie, stuurde ze me naar de huisarts. Die verwees me door en op dat moment realiseerde ik me dat ik toch echt iets aan mijn eetprobleem wilde doen. Er waren wachtlijsten voor klinieken en om de tijd te overbruggen volgde ik groepstherapie. Daaraan namen mensen deel met uiteenlopende problemen. Dat heeft me meer geholpen dan specifieke therapie voor anorexia. Ik leerde emoties herkennen en erover praten. En ruimte innemen. Daarvoor had ik het idee dat ik alleen ruimte mocht innemen als ik iets goeds had gedaan. Ik zit nu in het laatste stuk van mijn behandeltraject. Ik moet per week een halve kilo aankomen. Daarnaast actief ingaan tegen alle eetregels die ik in mijn hoofd heb bedacht. Me realiseren dat het niet eng is om te eten. Als ik een paar weken niet aankom, moet ik stoppen met de behandeling, en dat is voor mij wel een stok achter de deur. Zo wordt het cirkeltje langzaam wat groter. Als er iets gebeurt wat me boos of verdrietig maakt, wordt het weer wat kleiner. Op zo'n moment zoek ik weer controle in het eten. Ik moet nog leren dat ik er mag zijn met alles wat ik ben – ook met mijn onredelijkheid of boosheid. Soms ben ik bang dat ik altijd restregeltjes in mijn hoofd zal houden. Ik wil zo graag helemaal vrij zijn.

Esqua (2004)

Van mijn derde tot mijn achtste woonde ik op Curaçao. Mijn ouders waren veel weg en mijn oudere broer en ik hadden een au pair. Die wisselde elk halfjaar en dat betekende dat ik me steeds opnieuw moest hechten. In die tijd ontstond het gevoel van niet gezien worden. Terug in Nederland pestten de andere kinderen me. Ze vonden me dik, noemden me een varken. Het maakte me onzeker.

Op de middelbare school kreeg ik voor het eerst een paniekaanval. Vlak voor een wiskundetoets kon ik niet meer ademen en werd het zwart voor mijn ogen. Op een bepaald moment bleef ik thuis of zat ik een paar uur buiten op een bankje en zei dat ik naar school was geweest. We zijn hulp gaan zoeken bij een kliniek. Daar stelden ze vast dat ik autisme heb en kreeg ik medicatie tegen de angst. Er ging een wereld voor me open. Ik vroeg aan mijn moeder: ‘Is dit hoe normale mensen leven?’

Ik stapte over naar een kleinschalige school met meer vrijheid. Toen kwam corona. Overal werd reclame gemaakt voor gezond eten. Geen koekjes, geen snoepjes, geen ongezonde dingen meer. Daar begon het mee. En ik ging work-outs doen op mijn kamer. Afvallen werd mijn nieuwe doel. Het was fijn, met mijn autisme en in zo'n onzekere tijd, om ergens grip op te hebben. Ik begon calorieën te tellen en mijn eten af te wegen. Ik kreeg complimenten over mijn uiterlijk, wat voor mij bevestigde dat ik goed bezig was. Ik had veel SOLK (Somatisch Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten), dat was begonnen met die paniekaanvallen. Voor onderzoek kon ik terecht in een kliniek bij het Erasmus Medisch Centrum. Daar zagen ze hoe weinig ik at en hoeveel ik bewoog en kwamen ze tot de conclusie dat ik een eetstoornis had. Ondertussen voelde ik me prima, want door mijn ondergewicht had ik nauwelijks emoties en ook geen last van angst en paniek. Na twee maanden haalden mijn ouders me naar huis. Ze zagen me zienderogen achteruit gaan.

Ik kreeg therapie bij de ggz, maar dat hielp niet zo. De diëtiste gaf me een lijst met het vereiste aantal calorieën per maaltijd, maar zo hou je het calorieën tellen in stand. Ik kwam wel aan, maar mentaal deed het niets. Ik wilde graag een hulphond, maar die zou ik zelf moeten uitlaten. Alleen was ik te ondervoed om te mogen lopen. Het vooruitzicht van een hulphond was een motivatie om aan te komen. Maar toen die er eenmaal was, ging het mis. Ik raakte totaal overprikkeld. Hij is na een dag of wat weggegaan, en toen verdween ook mijn motivatie om te eten.

Ik viel enorm af en ben opgenomen in het ziekenhuis. Daar kreeg ik sondevoeding en dat voelde gek genoeg heel fijn. Anderen namen de controle over. Ik hoefde even nergens over na te denken. Eenmaal thuis trok ik de sondevoeding er toch weer uit en bereikte ik het laagste gewicht ooit. Ik ben toen naar een kliniek in Halsteren gegaan en de behandeling daar heeft mijn leven gered. Ik heb mijn behoeften achter de eetstoornis leren herkennen, zoals het verlangen om gezien te worden. In de kliniek ben ik op een gezond gewicht gekomen, maar de gedachte aan eten, sporten, afvallen: het zit nog allemaal in mijn systeem. Ik ben nog twee dagen per week in behandeling. Mensen met autisme hebben minder kans om volledig te herstellen, omdat bij hen de controlebehoefte zo sterk leeft. Maar ik hoop en geloof dat ik het ga redden.

Sanne (2003)

Ik ben van nature bang aangelegd. Niet eten was voor mij een manier om niet bezig te hoeven zijn met die angst. Op mijn negende ben ik psychologisch getest. Daar rolde de diagnose obsessieve-compulsieve stoornis uit. Ik bleek hoogbegaafd, maar naast angstig ook dwangmatig. Ik had last van tics. Daar is niet zoveel aan te doen, die stoornis zal altijd bij me horen. Het was gelukkig thuis geen taboe. Ik heb me in dat opzicht altijd begrepen gevoeld.

Toen ik twaalf was, vloog de auto waarin ik zat in brand. Passanten wisten het vuur tijdig te blussen, maar die gebeurtenis heeft een grote impact op me gehad. Ik durfde geen lampen meer aan te doen, in de auto te zitten of in de keuken te zijn. Ik begon van alles te vermijden. Een nichtje, ongeveer even oud als ik, kreeg in die tijd een eetstoornis. Dat greep me aan, maar ik vond het tegelijkertijd interessant. Ik begon ook minder te eten. Het afvallen kon ik afschuiven op de schildklierontsteking waarmee ik kampte. Maar mijn psycholoog had al snel door dat het om een eetprobleem ging. De huisarts en de diëtist hebben me toen geholpen en even ging het goed. Ik hield me aan de eetlijsten maar omdat die onderliggende problemen niet werden aangepakt viel ik al snel terug. En toen ging het bergafwaarts. Ik raakte ondervoed. De psycholoog trok zich terug, want ik was lichamelijk te slecht voor psychische hulp. Ik belandde in het ziekenhuis, en daarna via een spoedopname in een kliniek.

Ik was een zombie. Ik ging niet meer naar school want was te lang uit de running geweest om het jaar nog te kunnen halen. Het beleid in de kliniek was puur gericht op aankomen.

Elke week een halve tot een hele kilo, maar dat lukte niet. Ik had er een enorme weerstand tegen. Dat is het erge van die ziekte. Je wil er goed in zijn, hoe gek dat ook klinkt. Toen ook gezinsbehandeling niet bleek te werken, is er een klinische noodopname geregeld. Normaal gesproken is dat voor een paar dagen, om uit de gevarezone te komen, maar ik heb er zes weken gezeten. In de kliniek heb ik allemaal verkeerde dingen geleerd van die andere meiden: superlangzaam eten, je brood in honderd stukjes snijden. We streden om het laagste gewicht. Die ziekte is zo gericht op competitie. Wel is in die kliniek ook de omslag gekomen. De motivatie om lichamelijk gezond te worden. Ik wilde weer mee kunnen doen aan leuke dingen.

Na mijn opname heb ik mijn leven weer stukje bij beetje terug gekregen. Een leven dat niet meer beheerst wordt door een monster en waarin ik langzaam leer om gelukkig te zijn.

Bo (1993)

Afgelopen oktober was ik voor het eerst in lange tijd ziekenhuisvrij, en binnenkort ga ik na zestien jaar uit de zorg. Ik ben toe aan beslissingen nemen zonder dat ik hoef te overleggen.

In de voorstelling zit de zin: 'Hoe doe je dat? Leven.' Ik denk dat ik lang naar het antwoord gezocht heb. Iedereen leek een gebruiksaanwijzing te hebben behalve ik. Aan mijn eetstoornis ligt schuldgevoel ten grondslag. Een intergenerationeel trauma. Ik kom uit een joodse familie met een zware geschiedenis. Daardoor had ik lang het gevoel dat ik er niet echt mag zijn. Daarnaast heb ik

ADHD. Ik voelde als kind niet aan dat ik in een volle klas beter niet de hele tijd verhalen kon vertellen of liedjes zingen. Ik wist wel dat ik iets fout deed, maar niet wat. Het maakte me onzeker.

Op de middelbare school kwam ik aanvankelijk niet goed mee. Op mijn twaalfde zijn we een jaar met het gezin naar Australië gegaan, en daar was ik gelukkig. Op een bepaald moment had ik met een vriendinnetje afgesproken om een week suikerloos te eten. Dat ging mij stukken beter af dan haar en daar is een zaadje geplant. Ik was ergens goed in. Terug in Nederland kreeg ik veel opmerkingen over mijn toegenomen gewicht. Ik voelde me onzeker in een nieuwe klas, onzeker in mijn lichaam. Ik schreef in mijn dagboek dat ik 'een verdrietje had in mijn buik' en niet zo goed wist wat ik met alles aan moest. Ik besloot toen op eigen kracht vier kilo af te vallen. Dat ging heel snel. Ik kreeg complimenten over mijn uiterlijk. Het voelde alsof afvallen de oplossing was voor veel van de problemen waar ik mee worstelde, dus ging ik door.

Het liep echt fout toen ik na mijn middelbare school voor een tussenjaar naar Australië ging. Ik at nauwelijks meer. Terug in Nederland werd ik direct opgenomen. Ik was zeventien. Bang om niet meer dun te zijn, om mijn kindertijd achter me te laten, voor seksualiteit. Tien jaar lang ging ik met tussenpozen van kliniek naar kliniek. Ik denk dat het zo lang duurde omdat ze er niet achterkwamen wat ik via eten probeerde te beheersen. Op mijn 26ste ben ik naar een kliniek in Portugal gegaan. Een veilige, warme omgeving, en daar is voor het eerst het muurtje tussen mij en de wereld afgebroken. Zij stelden de juiste vragen. Het ging weinig over eten en veel meer over wie je bent als mens. Daar heb ik voor het eerst durven toegeven dat ik bang was voor het leven. Maar eenmaal thuis ging het mis omdat ik alleen maar meer vragen had en meer durfde voelen. Ik werd depressief en suïcidaal en de eetstoornis kreeg opnieuw de overhand. Daar schrok ik erg van. Ik ben opgenomen op de psychiatrische afdeling van een ziekenhuis. Na mijn ontslag werd ik doorverwezen naar een instelling voor een 'behandeling op maat'. Zowel mijn eetstoornis als de onderliggende problematiek werden aangepakt. Na mijn vertrek belandde ik opnieuw in een diepe crisis. Ik voelde me zo verschrikkelijk alleen. De behandelende instelling heeft mij nooit in de steek gelaten en mede daardoor is herstel voor een belangrijk deel gelukt. Vorig jaar heb ik een kat genomen, Ziddle, en zij heeft me minder eenzaam gemaakt. Ook het feit dat ik tussen de opnamen door mijn studie

Nederlands mocht blijven volgen, waar ik mijn beste vriendinnen leerde kennen, heeft me erg geholpen. Ik voel me nu volwassener, zelfstandiger, tevredener. Ik heb mijn eetstoornis niet nodig om geliefd of waardevol te zijn. Mijn halve leven heb ik onder een glazen stolp geleefd. Ik zag alles, maar maakte er geen deel van uit. Nu wel.

The Omen is 22 en 23 maart te zien in [Frascati, Amsterdam](#)